

Számvitel I.

10. előadás

Összefoglalás, ismétlés

Dr. habil Borbély Katalin
egyetemi docens

A beszámoló

Alapvető összefüggések

VAGYON

EREDMÉNY

megjelenési alak	eredet	eredménycsökkentő	eredménycsökkentő	eredménynövelő
MÉRLEG, 201X. hónap, nap			EREDMÉNYKIMUTATÁS, 201X.	
ESZKÖZ	FORRÁS	KÖLTSÉG	→ RÁFORDÍTÁS	BEVÉTEL
A) Befektetett eszközök	D) Saját tőke része az adózott eredmény	Csoportosításuk a számvitelben	Eredménykategóriák $\pm$ üzemi $\pm$ pénzügyi = adózás előtti eredmény - adófizetési kötelezettség = adózott eredmény	
B) Forgóeszközök	E) Céltartalék	1. Jelleg szerint:	→	Összköltség eljárásra épülő eredménykimutatás
C) AIE	F) Kötelezettség	költségnemek		
	G) PIE	2. Funkció szerint:	→	Forgalmi költség eljárásra épülő eredménykimutatás
Összes eszköz	Összes forrás	közvetlen, közvetett		

Mérlegegyezőség elve

Üzemgazdasági elv

Eredmény elv

A mérleg

ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)
<div>A. Befektetett eszközök</div> <div>B. Forgóeszközök</div> <div>C. Aktív időbeli elhatárolások</div>	<div>D. Saját tőke</div> <div>E. Céltartalékok</div> <div>F. Kötelezettségek</div> <div>G. Passzív időbeli elhatárolások</div>
mérlegfőcsoportok	
Σ ESZKÖZ	Σ FORRÁS
MÉRLEG-FŐÖSSZEG	

Mérlegtételek értékelése

Beszerzési érték $\pm$ Értékváltozások

AZ EREDMÉNY-KIMUTATÁS KÉT MÓDJA KÖZÖTTI ELTÉRÉS

ÖSSZKÖLTSÉG ELJÁRÁS

FORGALMI KÖLTSÉG ELJÁRÁS

ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (±)

- **Összes hozam:**

- Árbevétel +
- AST ±
- Egyéb bevétel +

- **Összes költség:**

- Anyagjelleg ráf. -
- Személyi jell. ráf. -
- ÉCS leírás -
- Egyéb ráfordítások -

- **Összes bevétel:**

- Árbevétel +
- Egyéb bevétel +

- **Forgalmi költség:**

- Értékesítés közvetlen ktg. -
- Értékesítés közvetett ktg. -
- Egyéb ráfordítások -

A továbbiakban a két módszer azonos

AZ EREDMÉNY-KIMUTATÁS KÉT MÓDJA KÖZÖTTI AZONOSSÁG

ÖSSZKÖLTSÉG ELJÁRÁS

FORGALMI KÖLTSÉG ELJÁRÁS

PÉNZÜGYI M VELETEK EREDMÉNYE

±

- Pénzügyi m veletek bevételei

+

- Pénzügyi m veletek ráfordításai

-

ADÓZÁS EL TTI EREDMÉNY (üzemi üzleti + pénzügyi)

- Adófizetési kötelezettség

-

ADÓZOTT EREDMÉNY

±

Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (±)	Pénzügyi m veletek eredménye (±)
Adózás el ttieredmény (±)	
Adófizetési kötelezettség (- vagy 0)	Adózott eredmény (±)

Kiegészít melléklet szerkezete

1. Általános rész
2. Specifikus rész
  - a) Mérleghez kapcsolódó kiegészítések
  - b) eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések
3. Tájékoztató rész
4. Cash flow kimutatás

Nyilvánosságra hozatal és közzététel

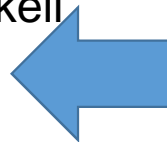
Letétbe helyezés

- A cégjegyzékbe bejegyzett vállalkozó köteles a
  - Jóváhagyott,
  - Könyvvizsgálói záradékot is tartalmazó
- Beszámolót, valamint az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot az üzleti év fordulónapjától 5. (6.) hónap utolsó napjáig a cégbíróságnál letétbe kell helyezni.

Közzététel

- Minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozás köteles a beszámolót közzétenni.
- E kötelezettségének azzal tesz eleget, ha a beszámolót – a letétbe helyezéssel egyidejűleg – megküldi az
- A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatának

Elektronikus formában a letétbe helyezés és közzététel egyidejűleg történik meg.

Könyvvizsgálat

A vállalkozástól független
könyvvizsgáló feladata a
mérleg, eredménykimutatás,
kiegészít melléklet
valódiságának,
s számviteli törvény szerinti
szabályszerűségének,
a társasági szerződés
(alapszabály) betartásának
ellenőrzése,
az éves beszámoló
véleményezése

Ha a könyvvizsgáló azt
állapítja meg, hogy a
beszámoló nem felel meg a
számviteli törvény és egyéb
jogszabályok előírásainak,
valamint a valódiságnak,
akkor a hitelesít
záradék/vélemény helyett

- Elutasító, vagy
- Korlátozott
záradékot/véleményt ad,
A korlátozás, vagy az elutasítás
okainak feltüntetésével.

A 2000. évi C. törvény a számvitelről

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma I.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

célja; hatálya; értelmező rendelkezések, fogalmak

II. BESZÁMOLÁS ÉS KÖNYVVEZETÉS

beszámolási kötelezettség; üzleti év; könyvvezetési kötelezettség;
számviteli alapelvek

III. AZ ÉVES BESZÁMOLÓ

az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok (tartalma és tagolása);

közbenső mérleg;

a mérleg tagolása, tételeinek tartalma;

a mérlegtételek értékelésének általános szabályai (a vállalkozás folytatásának elve, az értékelési elvek állandósága, leltározási kötelezettség, az eszközök értékcsökkenése és értékvesztése);

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma II.

az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke;

az eszközök értékcsökkenése;

az eszközök értékvesztése;

a mérlegben szereplő eszközök és források értékelése;

valós értéken történő értékelés;

a mérlegtételek alátámasztása leltárral;

az eredménykimutatás tartalma, tagolása;

az eredménykimutatás tételeinek tartalma;

kiegészítő melléklet;

üzleti jelentés;

IV. EGYSZERŰSÍTETT ÉVES BESZÁMOLÓ

sajátos szabályok (Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló (korm.rend.)

Üzleti jelentés

Az üzleti jelentés célja, hogy az éves beszámoló adatainak értékelésével úgy mutassa be a vállalkozó vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet, a vállalkozó tevékenysége során felmerülő főbb kockázatokkal és bizonytalanságokkal együtt, hogy ezekről – a múltbeli tény- és a várható jövőbeni adatok alapján – a tényleges körülményeknek megfelelő, megbízható és valós képet adjon.

Az üzleti jelentésnek a vállalkozó üzletmenetének fejlődéséről, teljesítményéről, illetve helyzetéről átfogó, a vállalkozó méretével és összetettségével összhangban álló elemzést kell tartalmaznia. Tartalmaznia kell – a vállalkozó fejlődésének, teljesítményének vagy helyzetének megértéséhez szükséges mértékben – minden olyan pénzügyi és ahol szükséges, minden olyan kulcsfontosságú, nem pénzügyi jellegű teljesítménymutatót, amely lényeges az adott üzleti vállalkozás szempontjából.

Az üzleti jelentésben ki kell térni:

- a) a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra;
- b) a várható fejlődésre (a gazdasági környezet ismert és várható fejlődése, a belső döntések várható hatása függvényében);
- c) a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére;
- d) a telephelyek, fióktelepek bemutatására;
- e) a vállalkozó által folytatott foglalkoztatáspolitikára.
- f) Az üzleti jelentésben külön be kell mutatni a környezetvédelemre vonatkozó legfontosabb információkat, a pénzügyi instrumentumok hasznosítását, a kapcsolódó kockázatkezelési politikát és a fedezeti ügylet politikát, az ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázatot (számszerűsítve is).

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma III.

V. EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓ

- általános szabályok;
- az egyszerűsített mérleg tagolása, tételeinek tartalma;
- az egyszerűsített mérleg tételeinek értékelése;
- az egyszerűsített mérleg tételeinek alátámasztása leltárral;
- az eredménylevezetés tartalma, tagolása;
- az eredménylevezetés tételeinek tartalma

VI. ÖSSZEVONT (KONSZOLIDÁLT) ÉVES BESZÁMOLÓ

- konszolidált éves beszámoló készítési kötelezettség
- az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája, tartalma;
- tőkeösszevonás (tőkekonszolidáció);
- adósságkonszolidálás;
- a konszolidálásba bevont vállalkozásokon belüli közbenső eredmények elhagyása, kiszűrése;
- ráfordítások és bevételek konszolidálása;

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma IV.

közös vezetésű vállalkozások konszolidálása;
társult vállalkozások konszolidálása;
konszolidálás miatti társasági adókülönbözlet kimutatása;
összevont (konszolidált) kiegészítő melléklet;
összevont (konszolidált) üzleti jelentés

VII. SAJÁTOS BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

előtársasági időszak;
gazdasági társaságok átalakulása/Vagyonomérleg, vagyonektár;
az átalakuló gazdasági társaság vagyonomérleg-tervezete;
az átalakulással létrejövő gazdasági társaság vagyonomérleg-tervezete;
a végleges vagyonomérleg;
egyéb átalakulás;
devizanemek közötti áttérés elszámolási szabályai;

A) Szerkezete és tartalma V.

forintról devizára való áttérés;
devizáról forintra való áttérés;
devizáról más devizára való áttérés

VIII. SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÁS

IX. NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL ÉS KÖZZÉTÉTEL

letétbe helyezés;
közzététel

X. KÖNYVVIZSGÁLAT

a könyvvizsgálat célja, a könyvvizsgálati kötelezettség;
könyvvizsgálói jelentés és a könyvvizsgálói vélemény;

A könyvvizsgálati kötelezettség 1

Kötelező a könyvvizsgálat minden kettős könyvvitelt vezető vállalkozónál. Minden olyan esetben, amikor a könyvvizsgálat e törvény vagy más jogszabály előírásai szerint nem kötelező, a vállalkozó dönthet arról, hogy a beszámoló felülvizsgálatával könyvvizsgálót bíz meg.

Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

- a) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 300 millió forintot, és
- b) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

A könyvvizsgálati kötelezettség 2

A fenti kivételeket nem alkalmazhatja

- a)* az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizsgálatot jogszabály írja elő,
- b)* a takarékszövetkezet,
- c)* a konszolidálásba bevont vállalkozás,
- d)* a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,
- e)* az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint – a megbízható és valós kép érdekében – a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól.,
- f)* a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó.

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma VI.

XI. KÖNYVVEZETÉS, BIZONYLATOLÁS

kettős könyvvitel;

az egységes számlakeret;

számlarend; egyszeres könyvvitel;

a könyvviteli rendszerek változtatása;

könyvviteli zárlat;

a bizonylati elv és a bizonylati fegyelem;

számveteli bizonylatok;

szigorú számadási kötelezettség,

a bizonylatok megőrzése;

A 2000. évi C. törvény szerkezete és tartalma VII.

XII. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

XIII. AZ ORSZÁGOS SZÁMVITELI BIZOTTSÁG

a bizottság létrehozása;

a bizottság feladata;

a bizottság működése

XIV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

hatálybalépés;

az Európai Unió jogának való megfelelés;

a magyar számviteli standardok;

átmeneti rendelkezések;

felhatalmazás

1) Tesztkérdés

Az alábbi állítások közül válassza ki a helyes állítást/állításokat!

Üzleti jelentést kell készíteni azoknak a vállalkozásoknak, akik

- a) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 300 millió forintot;
- b) rendelkeznek pénzügyi instrumentumokkal;
- c) egyszerűsített éves, éves vagy konszolidált éves beszámolót készítenek;
- d) egyszerűsített, éves vagy konszolidált éves beszámolót készítenek;
- e) éves vagy konszolidált éves beszámolót készítenek.

2) Tesztkérdés

Egészítse ki a következő mondatokat!

Az éves **beszámolót**, valamint az adózott eredmény felhasználására vonatkozó határozatot az **üzleti év** fordulónapjától számított **ötödik hónap utolsó napjáig** a cégbíróságnál letétbe kell helyezni.

Minden **kettős könyvvitelt** vezető vállalkozás **köteles** a beszámolót közzétenni.

A letétbe helyezés és közzététel egyidejűleg történik meg **elektronikus** formában.

3) Tesztkérdés

Az üzleti jelentésben ki kell térni:

- a) a közzététel időpontjára;
- b) a mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra;
- c) a könyvvizsgáló díjára;
- d) az adott évben a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos összes tevékenységre;
- e) a várható fejlődésre;
- f) a kutatás és a kísérleti fejlesztés területére.

Ajánlott irodalom

- Siklósi-Veress (2016): Könyvvezetés és Beszámolóképzítés 2016, Saldo 1.1.-1.3., 1.8.-1.17. alfejezetek

Vonatkozó részek

- Dr. Sztanó Imre: A számvitel alapjai, 2013

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_c3_1065_1067_szamvitelalapjai_scorm/adatok.html

- Dr. Ormos Mihály: Számvitel, Typotex 2013

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0023_Szamvitel/adatok.html